

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
23.11.2013
Hetkel kehtiv
RT I, 13.11.2013, 6

Pähni looduskaitseala kaitse-eeskiri¹

Vastu võetud 11.11.2013 nr 161

Määrus kehtestatakse [looduskaitseaduse](#) § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Pähni looduskaitseala kaitse-eesmärk

(1) Pähni looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on kaitsta, säilitada, taastada ja tutvustada:
1) kaitsealuseid liike ja nende elupaiku, looduse ja maastiku mitmekesisust ning ürgilmelisi puistuid;
2) elupaiku, mida nõukogu direktiiv nr 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on vanad loodusmetsad (9010*)³ ning siirdesoo- ja rabametsad (91D0*);
3) musträhni (*Dryocopus martius*) ja II kaitsekategooria liigi elupaiku;
4) kaitsealust taimeliiki roomavat öövilget (*Goodyera repens*).

(2) Kaitseala maa- ja veela jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kaheks sihtkaitsevööndiks ja üheks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid selles määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Võru maakonnas Varstu vallas Pähni külas ja Rõuge vallas Sadramõtsa külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndite piiri kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk Kaitsekorra üldpõhimõtted

§ 5. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi, püüda kala ja pidada jahti kogu kaitsealal, välja arvatud sihtkaitsevööndis käesolevas määruses sätestatud juhtudel.

(2) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal viibimine on lubatud, arvestades asjaõigusseaduses ja looduskaitseaduses sätestatud.

(3) Telkimine ja lõkketegemine on kaitsealal lubatud kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohtades. Lõkke tegemise piirang ei laiene metsamajandustöödele.

(4) Kaitsealal on lubatud sõidukiga sõitmine teedel. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, maatulundusmaal metsamajandustöödel, liinirajatiste hooldustöödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.

§ 6. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 4) anda nõusolekut väikeehitise ehitamiseks;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba või nõusolekut väikeehitiste ehitamiseks;
- 8) jahiulukeid lisasöötä.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmise korral tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

(3) Keskkonnaministeeriumil või Keskkonnaametil on keskkonnamõju hindamise järelevalvajana õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

3. peatükk Sihtkaitsevöönd

§ 8. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Kaitseala sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike koosluste säilitamiseks.

- (2) Kaitsealal on kaks sihtkaitsevööndit:
- 1) Pähnimetsa sihtkaitsevöönd;
 - 2) Pähmiraba sihtkaitsevöönd.

§ 9. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Pähnimetsa sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on vanade loodusmetsade arengu tagamine üksnes loodusliku protsessina ja kaitsealuste liikide kaitse.

(2) Pähmiraba sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste liikide elupaikade kaitse, tutvustamine ja taastamine ning siirdesoo- ja rabametsade kaitse.

§ 10. Lubatud tegevus

(1) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud:

- 1) Pähmiraba sihtkaitsevööndis metsakoosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
- 2) sihtkaitsevööndis tee, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks ja olemasolevate ehitiste hooldustööd.

(2) Sihtkaitsevööndis on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse võib korraldada ainult kaitseala valitseja nõusolekul.

§ 11. Keelatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) olemasoleva maaparandussüsteemi hoiutööd, välja arvatud eesvoolude hoiutööd.

(2) Pähniraba sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) inimeste viibimine 1. veebruarist 31. augustini, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemisega ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel;
- 2) jahipidamine 1. veebruarist 31. augustini.

4. peatükk Piiranguvöönd

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

- (1) Piiranguvöönd on kaitseala maa- ja veela, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.
- (2) Kaitsealal on Pähni piiranguvöönd.

§ 13. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on sealse elustiku mitmekesisuse säilitamine ja tutvustamine.

§ 14. Lubatud tegevus

- (1) Piiranguvööndis on lubatud majandustegevus, arvestades kaitse-eeskirjaga sätestatud erisusi.
- (2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud uuendusraie, kusjuures raiete tegemisel peab arvestama järgmisi tingimusi:
 - 1) lageraie on lubatud ainult kuusikutes ja hall-lepikutes kuni 1 ha suuruse langina;
 - 2) turberaie on lubatud kuni 5 ha suuruse langina;
 - 3) raiete tegemisel metsamaal tuleb säilitada puistu liikide ja vanuse mitmekesisus, säilitades raielangi hektari kohta vähemalt 20 tihumeetrit puid. Säilitatavad puud valitakse eri puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasid, samuti eritunnustega nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid;
 - 4) nooremates kui 50-aastastes haavikutes ei ole turberaie lubatud.
- (3) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:
 - 1) ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine;
 - 2) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine.
- (4) Piiranguvööndis on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja tähistamata kohas. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse võib selleks ettevalmistamata ja kaitseala valitseja tähistamata kohas korraldada üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

§ 15. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) maavara kaevandamine;
- 2) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 3) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 4) puidu kokkuvedu külmumata pinnaselt. Kui pinnas seda võimaldab, võib kaitseala valitseja lubada puidu kokkuvedu külmumata pinnaselt.

5. peatükk Lõppsätted

§ 16. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 17. Kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 3. märtsi 2006. a määrus nr 65 „Pähni looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri” tunnistatakse kehtetuks.

§ 18. Menetluse läbiviimine

Pähni looduskaitseala kaitse-eeskirja kehtestamise menetlus viidi läbi keskkonnaministri 3. märtsi 2009. a käskkirjaga nr 318 algatatud haldusmenetluses. Menetluse ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas⁵.

§ 19. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹ EÜ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50).

² Kaitseala on moodustatud Vabariigi Valitsuse 3. märtsi 2006. a määrusega nr 65 „Pähni looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri”. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 2 alapunktist 331 hõlmab kaitseala Pähni loodusala, kus tegevuste kavandamisel tuleb hinnata nende mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1:10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (<http://register.keskkonnainfo.ee>) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

⁵ Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel (www.envir.ee).

Andrus Ansip
Peaminister

Keit Pentus-Rosimannus
Keskkonnaminister

Heiki Loot
Riigisekretär

Lisa Pähni looduskaitseala